

Geboren in een Stal?

door Tim Chaffey, 30 november 2010

<http://www.answersingenesis.org/articles/2010/11/30/born-in-a-barn>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling, plaatjes en voetnoten door M.V. Update 20-10-2022 (links)

Verkeerde opvatting: Jezus werd geboren bij de dieren in een stal omdat er geen plaats was in de herberg.

Een klassiek kerststalletje met os, ezel, schapen en geiten

Verscheidene jaren geleden woonde ik een kerstdrama bij, uitgevoerd door leden van een lokale kerk. Het hoofd karakter in het spel was de herbergier. Hij werd uiteindelijk gedwongen Jozef en Maria weg te sturen (die juist in Bethlehem aangekomen waren) omdat de herberg helemaal volgeboekt was. Maar, de herbergier vond nog een plaats voor hen in de ruimte van de stallen. Het stuk werd goed gespeeld, en hun neerzetting van de nacht waarop Christus werd geboren was vrij klassiek, maar hoe laat zich dit vergelijken met het Woord van God?

Informatie over Christus' geboorte kan je vinden in het tweede hoofdstuk van Lukas:

“En het geschiedde in die dagen dat er een gebod uitging van keizer Augustus dat heel de wereld ingeschreven moest worden. 2 Deze eerste inschrijving vond plaats toen Cyrenius over Syrië stadhouder was. 3 En ze gingen allen op weg om ingeschreven te worden, ieder naar zijn eigen stad. 4 Ook Jozef ging op weg, van Galilea uit de stad Nazareth naar Judea, naar de stad van David, die Bethlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, 5 om ingeschreven te worden met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, die zwanger was. 6 En het geschiedde, **toen zij daar waren**, dat de dagen vervuld werden dat zij baren zou, 7 en zij baarde haar eerstgeboren Zoon, wikkelde Hem in doeken en legde Hem in de **kribbe**, omdat er voor hen geen plaats was in de **herberg** [*kataluma*: gastenkamer (Strong's code 2646)]” (Lukas 2: 1-7).

Het kan voor velen als een verrassing zijn dat de Bijbel ons niet veel meer details geeft over de geboorte van Christus. De volgende passages in Lukas 2 bespreken de aankondiging van Christus' geboorte door de engel aan de herders, en daarna het bezoek van de herders om Jezus te zien. Mat-

theüs 1:24-25 vermeldt dat Jozef Maria als zijn vrouw bij zich nam “en hij had geen gemeenschap met haar totdat zij haar eerstgeboren Zoon geboord had; en hij noemde Hem Jezus” Het volgende hoofdstuk springt over naar een latere tijd, wanneer de wijzen (Gr. *magi*) op bezoek komen, en dan de vlucht naar Egypte.

Er moeten een aantal opmerkingen gemaakt worden als we de moderne vertelling van de geboorte van Jezus vergelijken met de waarheid in de Schrift.

Ten eerste: de Bijbel vertelt niet dat Jozef en Maria in Bethlehem aankwamen precies op de tijd dat zij moest baren. Dit scenario is erg onwaarschijnlijk vermits het twijfelachtig is dat de twee een reis van meer dan 110 km¹ van Nazareth naar Bethlehem konden maken in de finale fase van Maria's zwangerschap. Ook impliceert Lukas 2:6 dat zij al een tijdje in Bethlehem waren voordat Jezus geboren werd: “En toen zij daar waren, geschiedde het dat de dagen vervuld werden dat zij baren zou”.

Ten tweede: de Bijbel maakt geen melding van enige herbergier die hen vertelde dat de herberg vol zat voor de nacht. De reden waarom wij ons dit scenario inbeelden komt door de vertalers van de Schriftuur die gekozen hebben voor het woord “herberg” om daarmee het Griekse grondwoord *καταλυμα* (*kataluma*) te vertalen. Dat geeft moderne lezers een verkeerde indruk. Jezus gebruikte ditzelfde woord in Lukas 22:11 om te verwijzen naar een “eetzaal”² (HSV). Het gaat in feite om een kamer voor gasten. Ze is ook gekend als “upper room” (KJV) in de scène van het Laatste Avondmaal, de maaltijd die Jezus nam met Zijn discipelen, de avond voor Zijn kruisiging.

Dat kan voor de meeste mensen die vertrouwd zijn met de traditionele vertelling van Jezus' geboorte niet overtuigend klinken. Maar men moet weten dat het Grieks een woord heeft voor een herberg (of hotel). In feite gebruikte Lukas dit woord in Lukas 10:34, toen hij schreef over de Goede Samaritaan die de verwonde man meenam naar de “herberg”³ - *pandocheion*, *πανδοχειον* - en de “waard” (*pandocheion*, *πανδοχειον*; vers 35) betaalde om voor de man te zorgen.

Vermits Lukas erg vertrouwd was met de juiste Griekse term voor herberg of hotel, waarom gebruikte hij deze term dan niet in het geboorteverslag van Jezus? Het vermoedelijke antwoord is dat Jozef en Maria niet in een herberg probeerden te verblijven. De Bijbel zegt dat er voor hen geen plaats was in de *kataluma*, dat beter kan vertaald worden met “gastenkamer”.

Jozef en Maria reisden naar Jozefs voorouderlijke huis in Bethlehem, vanwege de volkstelling, uitgaand van de toenmalige Romeinse keizer Augustus (Lukas 2:1-4).^[1] Toen de volkstelling werd geproclameerd, doorheen het hele Romeinse Rijk, zouden er nog meer Joodse families naar Bethlehem moeten reizen en ze zouden gelogeerd worden door familieleden die in de stad woonden.

Waarschijnlijk verbleven Jozef en Maria bij Jozefs verwanten in Bethlehem, maar wegens de grote instroming van mensen zou het huis erg bevolkt zijn en de *kataluma* (gast- of bovenkamer) was volzet. Als gevolg daarvan moesten Jozef en Maria naar het lagere gedeelte van het huis verwezen worden. Het is niet geloofwaardig te denken dat de zwangere Maria uit het huis van een familielid zou weggezonden zijn, in een maatschappij die de familiebanden erg in ere hield.

Archeologen hebben eerste-eeuwse huizen opgegraven in Judea. Zij hebben ontdekt dat de verdieping diende als een gastenverblijf, terwijl het lagere niveau diende als leef- en eetkamers. Dikwijls werden de kwetsbaarste dieren 's nachts binnen gehouden om hen te beschermen tegen koude en diefstal. Dit kan voor sommigen vandaag vreemd klinken, want wie wil er dieren in zijn huis hebben, maar er is bijbelse steun voor dit idee. Zelfs vandaag zijn in sommige Europese landen (bv. Duitsland en Oostenrijk) de dierenkwartieren in hetzelfde gebouw van de boerderij ondergebracht.⁴

Het eerloze verslag van Jeftha (Rechters 11) stelt dat hij het eerste wat uit zijn huis zou komen plan- de te offeren. Blijkbaar verwachtte hij dat een of ander dier uit zijn huis zou komen. Hij vermoedde

¹ In vogelvlucht!

² KJV: “upper room” (bovenzaal of bovenkamer).

³ KJV: “inn” (= herberg, hotel).

⁴ Ook in Vlaanderen en Nederland waren er vroeger boerderijen waar mens en dier samenleefden. Zie foto verderop.

niet dat eerst zijn dochter zou buitenkomen om hem te begroeten, voordat er enig dier buitenkwam. Er is blijkbaar een Bijbels precedent voor het houden van dieren in huis.

Hier komt dan de kribbe of voederbak in het spel. Maria gaf blijkbaar geboorte aan Jezus in het lagere deel van een bevolkt huis, daar waar sommige dieren ondergebracht werden voor de nacht. Zij dan wikkelde Jezus in doeken en legde Hem in de kribbe.^[2]

Oude Nederlandse boerderij waar mens en dier samenleefden, bij Haaksbergen (foto C.V. Trefois)

Uiteraard zouden we ons niet zó sterk moeten focussen op de perifere details van dit verslag dat we de belangrijkste gebeurtenis missen. Jezus Christus, de eeuwige Zoon van God, werd een afstammeling van Adam opdat Hij uiteindelijk naar het kruis kon gaan om te sterven in onze plaats. Nu kunnen de afstammelingen van Adam gered worden van een eeuwige afscheiding van hun Schepper. God gaf Zijn Zoon aan deze wereld, en dat is het grootste geschenk dat ons ooit kon gegeven worden. Laten we deze waarheid gedenken en de wereld vertellen over Gods verbazingwekkende liefde.

Eindnoten

1. Het is fascinerend te denken dat Jozef en Maria kunnen begrepen hebben dat zij zich in het proces bevonden van de vervulling van Micha 5:1, de tekst die onthult dat de Messias in Bethleem zou geboren worden: “Bethleem-Efratha, al bent u klein onder de duizenden van Juda, uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël. Zijn oorsprongen zijn van oudsher, van eeuwige dagen af”.
2. Het is ook mogelijk dat de dieren die nacht niet in huis aanwezig waren, maar dat die kamer wel was uitgerust met een kribbe voor de tijden dat de dieren zouden binnengebracht worden.

Lees ook:

- o De ster van Bethleem – Wat zagen de wijzen?: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Ster-Bethlehem.pdf>
- o Over feestdagen, zoals Kerstmis: <http://www.verhoevenmarc.be/feestdagen.htm>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm